

Movabs största avtal rullar på som planerat

I början av året räknade Movab hem den största samlade upphandlingen någonsin till ett värde av ca 50 mkr. Avtalet löper i fyra år och gäller kalkning av sjöar och vattendrag i sammanlagt nio kommuner i Syd- och Väst-sverige. Det här är ett projekt som vuxit sedan starten 2003 då Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo lade ut en samlad förfrågan.

Pensionär fortsätter

Drivande kraft 2003 var numera pensionerade miljöinspektören Örjan Carlström i Vaggeryd.

– Det stämmer gott. Det fina med avtalet är att varje kommun inom avtalsramen sköter ekonomin och specificerar sina egna behov. Hittills har allt fungerat bra vad jag känner till, säger Örjan Carlström, som nu driver Vaggeryds del i projektform.

Trestegsraket

Upphandlingsformen har fungerat som en trestegsraket. Vid en förnyad upphandling 2007 ville Jönköping, Habo/Mullsjö och Hjo haka på.

– Det var inga problem med det, säger Örjan Carlström. Det var ju bara att köra på med samma modell som första gången. Vid årets upphandling anmälde även Sävsjö och Tranemo sitt intresse.

Och vilka synergieffekter kan ett sådant här avtal skapa?

– Billigare blir det knappast men det kan vara skönt i kommunerna att veta att kalkningen fungerar i fyra år framåt till fasta men indexerade priser, påpekar Örjan Carlström.

Fisken i Kilafors funkar fint som synes.

Egna initiativ att sprida kalk

Som alla vet har staten dragit ned på budgeten för kalkning av sura sjöar och vattendrag. Då har flera fiskevårdsföreningar tagit saken i egna händer. Dit hör Hanebo-Segersta fiskevårdsförening i Kilafors i Hälsingland. I vinter skall den i egen regi kalka en sjö som visar sämre pH-värden.

– Vi märkte att den mört som följt med vid utplantering av öring började må sämre. Det kostar inte så mycket att köpa kalk men det är lite meck innan den ligger i sjön. Den här gången hoppas vi få hjälp av ortens skoterklubb, säger Sten-Björn Sköld, ordförande i föreningen.

Kalk från Orsa

Kalken kommer från brottet i Orsa. För att hålla nere kostnaden sökte föreningen efter en åkare som kunde åta sig frakten för en rimlig peng.

– Till slut fick vi napp hos Ahlgrens Transport som har många körningar till och från Orsa just, berättar Sten-Björn Sköld.

Fiskevårdsföreningen som genom arrende förvaltar 65 sjöar och tjärnar samt ca 4 mil rinnande vattendrag kan fira 30-årsjubileum 2012. Det är en helt ideell förening, vars målsättning är att skapa bra förutsättningar för befintliga bestånd. Viss biotopvård bedrivs också. Föreningen har även infört förbud mot ex nätfiske samt fångstbegränsning. Vissa sjöar marknadsförs inte alls.

– Vi vill helst att uttagen skall ligga under den årliga tillväxten, säger Sten-Björn Sköld, som gläds åt att föreningen har goda relationer både med kommunen och med skogsbolagen.

Vi jobbar med unik kompetens

Mot slutet av året kan jag som ny VD konstatera, att det alltså går bra för Movab på en marknad som krympt något de senaste åren. Det är normal efterfrågan på den unika kompetens vi kan erbjuda inom miljökalkning, en bransch som Movab aktivt varit med och utvecklat i mer än 30 år.

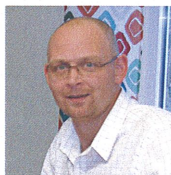
Vi gläds åt att det stora avtalet med de nio kommunerna i Syd och Väst-sverige fungerar som planerat. Det ger oss på Movab och våra samarbetspartners den möjlighet till framförhållning som jag tror är nödvändig.

Det är ingen alarmerande avmattning hos Movab trots att vi nu får ta en liten paus på den tyska marknaden. Där är behovet fortfarande stort och vi hoppas att det framgångsrika pilotprojektet i gamla dagbrott kommer

att ge oss nya uppdrag. Anslaget till kalkning verkar inte minska längre, vilket är bra med tanke på att det på sikt ändå blir något minskad kalkning bl a därför att nya förfinade produkter kostar lite mer. Samtidigt är det extra roligt att det nu verkar fungera fint med lite grövre fraktioner även vid sjökalkning.

Avslutningsvis vill jag tacka framsynta uppdragsgivare och lojala samarbetspartners för det gångna året samt tillönska alla några riktigt trivsamma helger.

Göran Lilja

Bröderna Allert i spridartagen under högsäsongen på våren.

”Svensk teknik bäst i världen!”

Br. Allerts Bulk & Miljökalkning AB är ett specialiserat lastbilsåkeri med förankring i Skövde.

Som en av flera delägare i Movab AB är företaget sedan länge starkt förknippat med en av världens mest framgångsrika miljöinsatser: kalkning av försurade sjöar och vattendrag.

– Det stämmer. Sjöalkning har stegvis blivit en av våra bästa grenar där vi agerar med modernast tänkbara teknik och självförtroende. Vid närmare eftertanke vägar man

väl påstå att svensk teknik på det här området är världens bästa, säger Urban Allert, en av de två bröder som driver åkeriet i dag.

Läget under kontroll

Han berättar också, att minskningen av anslaget till kalk och spridning de senaste åren varit ett litet bekymmer.

– Men nu har vi läget under kontroll, tycker vi. Kalkning är ju som många vet en

Kalkningsanslaget minskar inte längre

Efter en dipp ned till 203 mkr 2010 minskar kalkningsanslaget inte längre. För 2011 är det beräknat till 208 mkr men utfallet visas inte förrän rapporterna från länsstyrelserna sammanställts. De senaste 13 åren har kalkningen minskat dramatiskt från en topp 1998 på 210 337 ton till 125 347 ton förra året. Även 1999 och 2001 behövdes det mycket kalk. Då spreds också över 200 000 ton.

Tack vare förfinad teknik samt bättre produkter och logistik har priset för ett ton spridd kalk legat på ca 1 000 kr de senaste tio åren. I takt med att det kalkas mindre vid varje tillfälle numera kommer priset dock att öka något framöver.

Anslaget går även till biologisk återställning samt regional och nationell effektföljning.

Uranhaltig kalk bör inte spridas

Som omnämndes i förra numret av Moving On har Nordkalk och Movab stoppat användningen av kalkgranuler tillverkade vid avhärddning av dricksvatten i Uppsala sedan det visat sig att kalken innehåller en viss mängd uran.

Nordkalk överlämnade ärendet till Havs- och vattenmyndigheten för analys och bedömning. Verket gav i sin tur Institutionen för Tillämpad Miljövetenskap, ITM, vid Stockholms universitet i uppdrag att utreda frågan.

1 december var professor Hans Borg vid ITM klar med sin rapport. Han konstaterar bl a att granulerna har en uranhalt som överstiger ett beräknat gränsvärde 3-6 gånger. Hans slutsats blev att det inte är förenligt med god miljöhänsyn att vidare använda granulerna vid helikopteralkning.

säsonganpassad verksamhet. Nästan all spridning sker på våren och hösten, kanske ett halvår sammanlagt. Då har vi stort personalbehov, men under lågsäsong kan det vara svårt att sysselsätta så många. Men nu har vi dels diversifierat transporter, dels kunnat sy ihop anpassade anställningsavtal. Vi har t ex fått flera uppdrag med skogsgödsling för de stora bolagen i norr. Även från Norge har vi fått olika transportuppdrag.

Framgång i Tyskland

Finns två av spridarbåtarna upplagda för tillsyn och modernisering. En av dem har använts till de framgångsrika pilotprojekt Movab och Allerts genomfört i Tyskland, där behovet av kalkning ännu är stort.

Bröderna kör också

Åkeriet opererar i dag som mest fem specialbyggda bulkbilar och två spridarbåtar med en personalstyrka på elva personer. Bröderna och ägarna, Urban och Håkan, sitter inte så mycket vid sina skrivbord och sköter företaget och logistik utan är även ute och kör en hel del.

– Vi började ju som chaufförer i fars åkeri någon gång på 1980-talet så det har blivit en vana att ge sig ut på vägarna ibland. Det är riktigt avkopplande och om inte annat är det bra att hela tiden ha en färsk inblick i den praktiska verksamheten, säger Urban Allert.

BIOTOPICS

Tempoökning krävs

Med nuvarande tempo i åtgärdsarbetet är risken stor att Sverige inte kan uppfylla EUs miljökvalitetsnormer för vatten. Det konstaterar de regionala vattenmyndigheterna efter att ha sammanställt och analyserat det hittills utförda arbetet.

Alarmerande

EUs kulturarv i form av djur och betydelsefulla grödor förstörs i ett alarmerande tempo enligt färsk forskning. EU har låtit undersöka mer än 6 000 arter i Europas djur- och växtliv och konstaterat, att som mest 44 % i en population är allvarligt hotad. EU ha redan antagit en ny ambitiös strategi för biologisk mångfald, som skall vara genomförd till 2020.

Fortfarande surt

Det sura nedfallet över Sverige har minskat drastiskt de senaste 25 åren. Trots det är ca 10 % av landets 100 000 sjöar försurade. Försurning och övergödning snedvrider ofta artsammansättningen i biotoperna. I hälften av landets sjöar är kvicksilverhalten i gädda och abborre så hög att gravida kvinnor inte bör äta sådan fisk alls.